

ໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂັ້ນຕອນວິທີ (Data Structure and Algorithm)

ອາຈານສອນ: ບົວສົດ ໄຊຍະຈັກ

ອຸດທິການສຶກສາ: ປະລິຍາໂທວິທະຍາສາດ
(ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ)

ຕຳແໜ່ງບໍລິຫານ: ຫົວໜ້າພະແນກການເງິນຂັ້ນສອງ

ໂທລະສັບມືຖື: (+856-20) 22245134

ອີເມລ: bouasoth@nuol.edu.la

ບົດທີ 1

ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ
ແລະຂັ້ນຕອນວິທີ

ເນື້ອໃນຫຍໍ້

- ◆ ນິຍາມຂອງໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂັ້ນຕອນວິທີ
- ◆ ວິທີສ້າງ Algorithm
- ◆ ພື້ນຖານທາງຄະນິດສາດ
- ◆ Abstract Data Type (ADT)
- ◆ ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array
- ◆ Recursive Function

ນິຍາມໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ລຳດັບຂັ້ນຕອນຂອງ ຄຳສັ່ງ

◆ ໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ (Data Structure)

- ໝາຍເຖິງການລວບລວມເອົາປະເພດຂໍ້ມູນມາໄວ້ຮ່ວມກັນຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ ກຸ່ມປະເພດຂອງຂໍ້ມູນທີ່ມີການກຳນົດຄວາມສຳພັນກັນພາຍໃນກຸ່ມຂອງຂໍ້ມູນໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອເອົາມາປະຍຸກໃຊ້ໃນການຂຽນໂປຣແກຣມ ຊຶ່ງການລວມກຸ່ມນັ້ນອາດຈະເປັນການລວມກຸ່ມກັນລະຫວ່າງຂໍ້ມູນປະເພດດຽວກັນ, ຕ່າງປະເພດຫຼື ຕ່າງໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນກໍໄດ້
- ສ່ວນຄວາມສຳພັນພາຍໃນກຸ່ມຂອງຂໍ້ມູນນັ້ນແມ່ນບັນດາຫລັກການ, ຂໍ້ບັງຄັບຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ຜູກມັດຂໍ້ມູນໄວ້ຮ່ວມກັນຢ່າງເປັນລະບົບ

ນິຍາມໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ລຳດັບຂັ້ນຕອນຂອງຄໍາສັ່ງ

◆ ລຳດັບຂັ້ນຕອນຂອງຄໍາສັ່ງ (Algorithm)

- ແມ່ນວິທີໃນການຈັດລຽງລຳດັບຄໍາສັ່ງໃນໂປຣແກຣມໃດໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ຄອມພິວເຕີປະຕິບັດງານຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງກ່າວຫລື
- ແມ່ນລຳດັບຂັ້ນຕອນວິທີໃນການເຮັດວຽກຂອງໂປຣແກຣມເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໃດໜຶ່ງ

ວິທີສ້າງ Algorithm

◆ ລໍາດັບຂັ້ນຕອນຂອງຄໍາສັ່ງ (Algorithm)

- ການຂຽນ Algorithm ສາມາດຂຽນໄດ້ຫລາຍແບບເຊັ່ນ
  - ◆ Flow Chart
  - ◆ Pseudo Code
  - ◆ ພາສາມະນຸດ
- ສາມາດຂຽນ Algorithm ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໜຶ່ງໄດ້ຫລາຍແບບ
  - ◆ ແຕ່ລະແບບ ຄອມພິວເຕີຈະໃຊ້ໜ່ວຍຄວາມຈໍາ ແລະ ເວລາໃນການປະມວນຜົນແຕກຕ່າງກັນ
  - ◆ ສະນັ້ນ ຖ້າຕ້ອງການປຽບທຽບວ່າໂປຣແກຣມໃດດີກໍຕ້ອງເບິ່ງຈາກປະສິດທິພາບຂອງ Algorithm ນັ້ນ

ວິທີສ້າງ Algorithm

◆ ຕົວຢ່າງລຳດັບຂັ້ນຕອນຂອງຄຳສັ່ງ

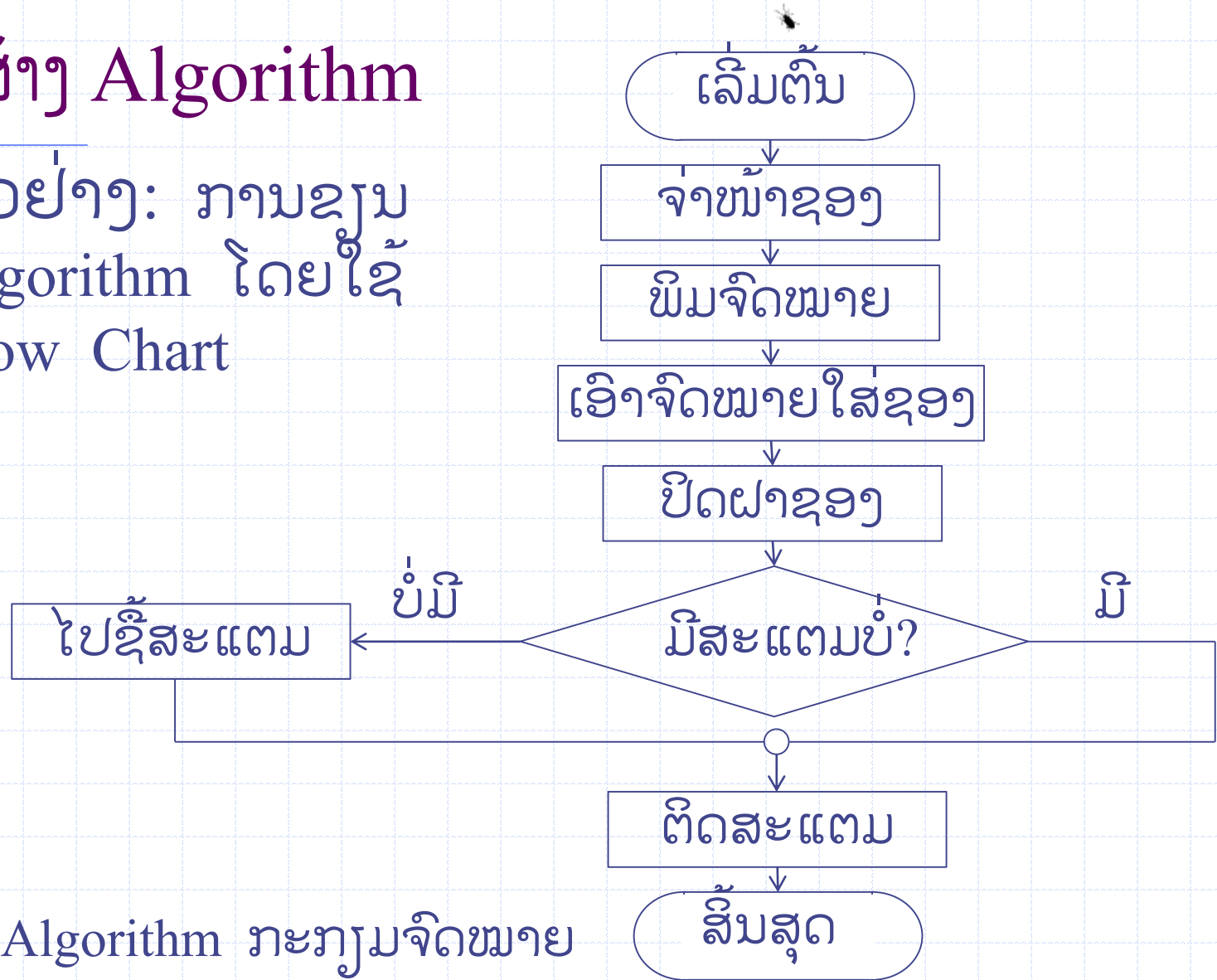
■ Algorithm ການລວມລາຄາສິນຄ້າໂດຍໃຊ້ຈັກຄິດໄລ່ເລກ

1. ເປີດຈັກຄິດໄລ່ເລກ
2. ເຮັດວຽກຕັ້ງຕໍ່ໄປນີ້ຊ້າໆຕາມຈຳນວນສິນຄ້າ
  1. ພິມລາຄາສິນຄ້າ
  2. ກົດເຄື່ອງໝາຍ +
3. ກົດເຄື່ອງໝາຍ =
4. ບັນທຶກລາຄາທັງໝົດ
5. ປິດເຄື່ອງຈັກຄິດໄລ່ເລກ

ການຂຽນ Algorithm ໂດຍໃຊ້ພາສາມະນຸດ

ວິທີສ້າງ Algorithm

◆ ຕົວຢ່າງ: ການຂຽນ
Algorithm ໂດຍໃຊ້
Flow Chart

ການຂຽນ Algorithm ກະກຽມຈົດໝາຍ

ວິທີສ້າງ Algorithm

- ◆ Pseudo code ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືພາສາອັງກິດ, ຢູ່ເຄິ່ງກາງລະຫວ່າງພາສາອັງກິດ ແລະ ພາສາຄອມພິວເຕີ
- ◆ ໃຊ້ໃນການອະທິບາຍລັກສະນະຂອງໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ການເຮັດວຽກຂອງລຳດັບຂັ້ນຕອນຂອງຄຳສັ່ງທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ

ລະຫັດ Pseudo

◆ ຕົວຢ່າງ: ການຂຽນ Algorithm ໂດຍໃຊ້ Pseudo Code

Algorithm Summation

1. SUM = 0
  2. INPUT(value 1)
  3. INPUT(value 2)
  4. INPUT(value 3)
  5. SUM = value 1 + value 2 + value 3
  6. OUTPUT(SUM)
- END

ການຂຽນ Algorithm ການບວກເລກ 3 ໂຕ

ພື້ນຖານທາງຄະນິດສາດ

◆ ພື້ນຖານທາງຄະນິດສາດທີ່ມັກຖືກໃຊ້ເປັນປະຈຳໃນ
ການສຶກສາກ່ຽວກັບ Data Structure ແລະ
Algorithm

- Exponents ແລະ Exponential
- Logarithms
- Factorial
- Modular
- Fibonacci Number
- Series

Abstract Data Type (ADT)

- ◆ ADT ແມ່ນການປະກາດຄຸນລັກສະນະຂອງໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນ ແລະ ກຸ່ມຂອງການດໍາເນີນການທັງໝົດ ທີ່ສາມາດກະທໍາໄດ້ກັບໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນນັ້ນ ໂດຍໃຊ້ຫຼັກການທາງຕົກກະ ແລະ ຄະນິດສາດ
- ◆ ໂດຍຫຼັກການຂອງ ADT
  - ຜູ້ໃຊ້ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງຮູ້ວ່າ ADT ນັ້ນມີວິທີໃນການດໍາເນີນການໄດ້ຢ່າງໃດ
  - ຮູ້ພຽງແຕ່ວ່າ ADT ນັ້ນສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່

Abstract Data Type (ADT)

◆ ຕົວຢ່າງ ADT ຂອງ Queue

AbstractDataType Queue

{

Instances:

Ordered list of elements; one end is called the Front; the other is the Rear

Operations

isEmpty() : Return true if the queue is empty, return false otherwise

getFrontElement() : Return the Front element of the queue

getRearElement() : Return the Rear element of the queue

put(n) : Add element n at the Rear of the queue

remove() : Remove an element from the front of the queue and return it

}

Abstract Data Type (ADT)

◆ ຕົວຢ່າງ ADT ຂອງ AlphaString

AbstractDataType AlphaString

{

Instances:

Value Definition; English alphabet: a-z or A-Z

Operations

makeStr() : return the value of AlphaString

isEqual() : Return true if two AlphaString is equal otherwise return false

length() : Return the length of the AlphaString

append() : return the value of AlphaString that is appended from substring

substr() : return the value of substring in the AlphaString

pos() : display the first position of substring in the AlphaString

}

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ຈຳນວນຖ້ວນ (Integer)

- ຕາມມາດຕະຖານຂອງ ANSI ສຳຫຼັບຕົວເລກຖ້ວນຂະໜາດ 16 ບິດ

ຊະນິດ	ຊ່ວງຂອງຄ່າ	ຈຳນວນບິດ
Int	-32768 – 32767	16
Unsigned int	0 – 65535	16
Short int	-32768 – 32767	16
Long int	-2147483648 – 2147483647	32
Unsigned long int	0 – 4294967295	32

◆ ຈຳນວນຈິງ (Real)

- ຈຳນວນຈິງຈະໃຊ້ຈຳນວນບິດທັງໝົດ 32 ບິດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນບິດຊ້າຍມີສູດແມ່ນບິດເຄື່ອງໝາຍ, ອີກ 8 ບິດຕໍ່ມາເປັນບິດກຳລັງ ແລະ 23 ບິດທີ່ເຫຼືອແມ່ນບິດຈຳນວນຫຼັງຈຸດ

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ຕົວອັກສອນ (Character)

- ຕາມມາດຕະຖານຂອງ ASCII, ອັກສອນແຕ່ລະຕົວຈະມີຂະໜາດ 8 ບິດ

◆ String

- ເປັນຂໍ້ມູນປະເພດຂໍ້ຄວາມຍາວໆ

◆ Boolean

- ເປັນປະເພດຂໍ້ມູນທີ່ມີຄ່າ ເປັນ TRUE = 1 ຫຼື FALSE = 0 ທີ່ມີຂະໜາດ 8 ບິດ

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

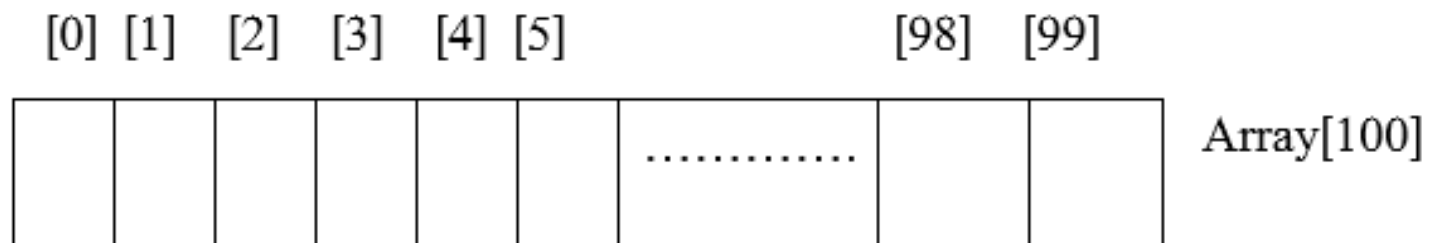
Array

- ເປັນໂຄງສ້າງຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດເກັບຂໍ້ມູນປະເພດດຽວກັນ, ເປັນການເກັບຂໍ້ມູນທີ່ລຽງກັນເປັນແຖວທີ່ມີຂະໜາດຈຳກັດ
- ມີໂຄງສ້າງເປັນເສັ້ນຊື່
- ສາມາດເຂົ້າຫາ ຫຼື ອ້າງອີງຂໍ້ມູນໄດ້ໂດຍໃຊ້ index
- ປະເພດຂອງ Array
  - ◆ Array 1 ມິຕິ
  - ◆ Array 2 ມິຕິ
  - ◆ Array 3 ມິຕິ

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ອາເຣ 1 ມິຕິ (One-Dimensional Array)

- ເປັນໂຄງສ້າງອາເຣທີ່ງ່າຍທີ່ສຸດ ຊຶ່ງເກັບຂໍ້ມູນລຽນຕິດຕໍ່ກັນເປັນແຖວ

- ຕຳແໜ່ງທຳອິດໃນອາເຣ ເອີ້ນວ່າ ຕຳແໜ່ງຖານ (Base Address) ຂອງອາເຣ

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ອາເຣ 2 ມິຕິ (Two-Dimensional Array)

- ມີລັກສະນະເປັນແບບມາຕຣິດ (Matrix) ຄືຕາຕະລາງ (Table) ເຊິ່ງປະກອບມີແຖວ (Row) ແລະ ຖັນ (Column)

	ຖັນ 0	ຖັນ 1	ຖັນ 2	ຖັນ 3
ແຖວ 0				
ແຖວ 1				
ແຖວ 2				

ອາເຣຂະໜາດ 3x4

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ອາເຣ 2 ມິຕິ (Two-Dimensional Array)

- ການອ້າງອີງເຖິງຂໍ້ມູນໃນອາເຣ 2 ມິຕິ ເຮັດໄດ້ໂດຍການກຳນົດລະຫວ່າງແຖວ ແລະ ຖັນທີ່ຂໍ້ມູນຢູ່ໂດຍໃຊ້ດັດຊະນີເຊັ່ນ: $a[1][3]$ ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນໃນອາເຣທີ່ຢູ່ແຖວ 1 ຖັນ 3.
- ການເອົາຂໍ້ມູນອອກຈາກອາເຣ 2 ມິຕິ ຫຼື ການເອົາຂໍ້ມູນເຂົ້າເກັບໃນອາເຣ ຈະຕ້ອງໃຊ້ດັດຊະນີ 2 ຕົວ ເພື່ອບອກທີ່ຢູ່ເຊັ່ນ:
  - ◆ $x = a[i][j]$ ໝາຍເຖິງ ເອົາຄ່າຈາກອາເຣ a ແຖວທີ່ i ຖັນ j ໄປເກັບໃນຕົວປ່ຽນ x
  - ◆ $a[i][j] = x$ ໝາຍເຖິງ ເອົາຄ່າຈາກຕົວປ່ຽນ x ເກັບໃນອາເຣ a ແຖວທີ່ i ຖັນທີ່ j

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

- ◆ ອາເຣ 2 ມິຕິ (Two-Dimensional Array)
  - ວິທີການອ້າງເຖິງຂໍ້ມູນແຕ່ລະຕົວໃນອາເຣເປັນດັ່ງນີ້

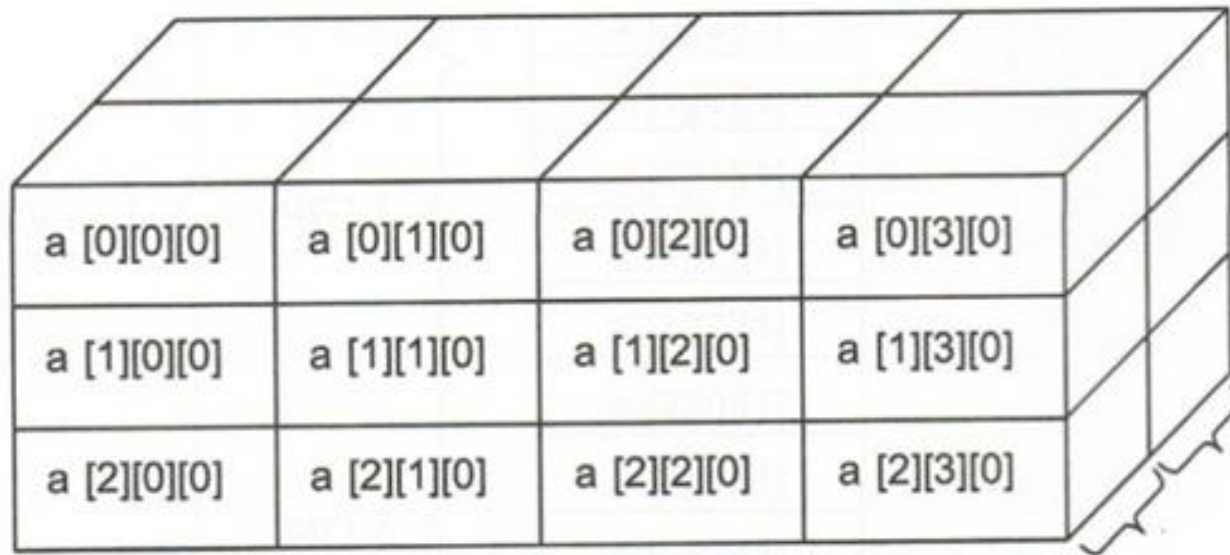
	ຖັນ 0	ຖັນ 1	ຖັນ 2	ຖັນ 3
ແຖວ 0	a[0][0]	a[0][1]	a[0][2]	a[0][3]
ແຖວ 1	a[1][0]	a[1][1]	a[1][2]	a[1][3]
ແຖວ 2	a[2][0]	a[2][1]	a[2][2]	a[2][3]

ອາເຣຂະໜາດ 3x4

ຊະນິດຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ Array

◆ ອາເຣ 3 ມິຕິ (Three-Dimensional Array)

- ເປັນການເກັບຂໍ້ມູນທີ່ພົວພັນກັບ 3 ທິດທາງຄື ທາງແຖວ, ທາງຖັນ ແລະ ທາງສູງ

a [0][0][0]	a [0][1][0]	a [0][2][0]	a [0][3][0]
a [1][0][0]	a [1][1][0]	a [1][2][0]	a [1][3][0]
a [2][0][0]	a [2][1][0]	a [2][2][0]	a [2][3][0]

Recursive Function

- ◆ ເປັນ Function ທີ່ສາມາດເອີ້ນໃຊ້ຕົວເອງໄດ້ ໂດຍຮູບແບບຂອງມັນຈະຄືກັບ Function ທຳມະດາ
- ◆ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ຈະຂຽນໂປຣແກຣມ **Recursive** ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີການກຳນົດແບບເອີ້ນຊ້ຳ(recursive define) ເຊັ່ນການຊອກຫາຄ່າຂອງ $n!$, Fibonacci ແລະ ອື່ນໆ

Recursive Function

- $n! = n * (n-1)!$ ໂດຍ $n > 0$
- ມີຂໍ້ກຳນົດວ່າ $0! = 1$

ຕົວຢ່າງ

ຈົ່ງຊອກຫາຄ່າຂອງ $3!$

$$\Rightarrow 3! = 3 * 2 * 1 * 0! = 6$$

ລອງຄິດ : ຈົ່ງຂຽນ Function ເພື່ອຊອກຫາຄ່າ Factorial ທີ່ຜູ້ໃຊ້ເປັນຜູ້ກຳນົດ ໂດຍໃຊ້ For ຫຼື While ເຊັ່ນ ຊອກຫາຄ່າ $7!$

Recursive Function

ຕົວຢ່າງ

ພິຈາລະນາ

$$\begin{array}{ccccccc} 3! & = & 3 & * & 2! & & n! = n * (n-1)! \\ & & & & \underbrace{2 * 1!} & & \\ & & & & 1 * 0! & & \end{array}$$

- ຈະເຫັນໄດ້ວ່າເມື່ອໄດ້ຄ່າ 3 ແລ້ວຍັງ 2! ແລະ ເມື່ອໄດ້ 2 ແລ້ວຍັງ 1! ເປັນເຊັ່ນນີ້ໄປເລື້ອຍໆ ການຄຳນວນໃນລັກສະນະແບບນີ້ຈະໃຊ້ **Recursive Function** ໃນການຄຳນວນ
- ສິ່ງທີ່ຄວນຈື່: ຜູ້ຂຽນຕ້ອງວິເຄາະໃຫ້ໄດ້ວ່າ **Function** ຈະເຊົາເອີ້ນຊຳເມື່ອໃດ ໃນກໍລະນີນີ້ **Function** ຈະເຊົາເອີ້ນຊຳເມື່ອ $n \leq 1$

Recursive Function

```
#include <stdio.h>
long factorial(int);
void main(){
    int i;
    printf("Enter Number : ");
    scanf("%d",&i);
    printf("\n %d! = %ld",i,factorial(i));
}
long factorial(int GetInput){
    if (GetInput<=1)
        return(1);
    else
        return(GetInput*factorial(GetInput-1));
}
```

Recursive Function

```
long factorial(int GetInput){  
    if (GetInput<=1)  
        return(1);  
    else return(GetInput*factorial(GetInput-1));  
}
```

ຫລັກການເຮັດວຽກຂອງ Function ຄືມັນຈະຊອກຫາຄ່າ factorial ໂດຍການເອີ້ນໃຊ້ Function factorial(3)

factorial(3) ສົ່ງຄ່າ $(3 * \text{factorial}(3-1))$ ກັບໄປຫາທີ່ຢູ່ທີ່ເອີ້ນມັນ

factorial(2) ສົ່ງຄ່າ $(2 * \text{factorial}(2-1))$ ກັບໄປຫາທີ່ຢູ່ທີ່ເອີ້ນມັນ

factorial(1) ສົ່ງຄ່າ 1 ກັບໄປຫາທີ່ຢູ່ທີ່ເອີ້ນມັນ

ດັ່ງນັ້ນ $\text{factorial}(2) = 2 * 1 = 2$, $\text{factorial}(3) = 3 * 2 = 6$

ອະທິບາຍ factorial(3) ດ້ວຍຮູບ

